เอกสารคำแนะนำทางวิชาการ ฉบับที่ ๓ ประจำเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖
คำแนะนำเรื่อง การป้องกันกำจัดโรคที่สำคัญของยางพารา

๑. โรคใบร่วงยางพารา

เชื้อสาเหตุ : *Phytophthora botryosa* Chee : *Phytophthora palmivora* (Butler)

ลักษณะอาการ : ใบแก่เกิดจุดแผลฉ่ำน้ำ ขนาดไม่แน่นนอน ก้านใบมีรอยช้ำ จุดกึ่งกลางของรอยแผลช้ำมีหยดน้ำยางเกาะอยู่ ใบย่อยหลุดร่วงจากก้านใบ ใบร่วงทั้งที่ยังมีสีเขียวสด หรือเหลือง หากเข้าทำลายฝักจะเกิดอาการเน่า อาจพบเชื้อราสีขาวเจริญปกคลุม ฝักไม่แตกและไม่ร่วงหล่นตามธรรมชาติ

ใบร่วงทั้งที่ยังมีสีเขียวสด

แผลมีลักษณะช้ำฉ่ำน้ำ

รอยช้ำสีดำที่บริเวณก้านใบ

๒. โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา

เชื้อสาเหตุ : *Pestalotiopsis* sp. หรือ : *Colletotrichum* sp.

ลักษณะอาการ : อาการเริ่มแรกเกิดจุดช้ำบริเวณใต้ใบและด้านบนของใบบริเวณเดียวกันจะเป็นสีเหลืองกลม (chlorosis) ต่อมาขยายใหญ่ขึ้นเป็นสีคล้ำขอบแผลดำ และกลายเป็นเนื้อเยื่อแห้ง (necrosis) สีน้ำตาลจนถึงขาวซีด รูปร่างจุดแผลค่อนข้างกลม รอบแผลไม่มีสีเหลืองล้อมรอบ (no yellow halo) จำนวนมากกว่า ๑ จุด อาจซ้อนกันเป็นแผลขนาดใหญ่ เมื่ออาการรุนแรงเกิดใบเหลืองและร่วง

คำแนะนำการป้องกันกำจัด

๑. หมั่นสำรวจแปลงยางพาราอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงที่มีฝนตกชุก หากพบต้นยางพารามีทรงพุ่มไม่สดชื่น ใบร่วงให้ตรวจสอบอาการของโรคบนใบ

๒. หลีกเลี่ยงการนำกล้ายางพารา หรือวัสดุปลูกจากแหล่งที่พบการระบาดเข้าพื้นที่

๓. กำจัดใบยางพาราที่เกิดโรค หรือวัชพืช ซึ่งอาจเป็นแหล่งสะสมหรือพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุของโรค

๔. ใช้ระบบกรีดยางตามคำแนะนำของการยางแห่งประเทศไทย

๕. บำรุงและเสริมสร้างความสมบูรณ์แข็งแรงให้ต้นยางพารา เช่น การใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และใส่ให้เหมาะสมกับระยะการเจริญเติบโตของยางพาราตามคำแนะนำของการยางแห่งประเทศไทย

๖. ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์ม่าเพื่อกำจัดและควบคุมเชื้อราสาเหตุที่ยังคงมีชีวิตอยู่บนใบยางพาราที ร่วงหล่นบริเวณพื้น โดยใช้อัตราเชื้อสด ๑ กิโลกรัมต่อไร่ ทุก ๓ เดือน เช่น ใช้เชื้อสดผสมปุ๋ยอินทรีย์ ๑๐๐ กิโลกรัม และรำ ๔ กิโลกรัม หว่านหรือใช้เชื้อสดผสมน้ำ หรือน้ำผสมน้ำหมักชีวภาพ ๒๐๐ ลิตร ฉีดพ่น ทั้งนี้ควรหว่านหรือฉีดพ่นให้เชื้อรำไตรโคเดอร์ม่า ครอบคลุมบนใบยางพาราที่ร่วงหล่นทั่วทั้งสวน ซึ่งการใช้เชื้อสดผสมปุ๋ยอินทรีย์หรือผสมน้ำหมักชีวภาพ อาจทำให้มีต้นทุนเพิ่มขึ้น แต่ต้นยางพาราจะได้รับธาตุอาหารและฮอร์โมนพืช ช่วยบำรุงต้นให้สมบูรณ์แข็งแรง

๗. ฉีดพ่นสารเคมีกำจัดโรคพืชที่มีประสิทธิภาพตามคำแนะนำของการยางแห่งประเทศไทย ฉีดพ่นพุ่มใบยางจากใต้ทรงพุ่ม อัตรา ๑๐๐ ลิตร/ไร่ ควรเริ่มพ่นเมื่อยางพาราแตกใบใหม่หลังฤดูกาลผลัดใบปกติและใบอยู่ในระยะเพสลาด เช่น

๑) difenoconazole + propiconazole ๑๕%+๑๕% EC อัตรา ๑๕ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๒) propinap หรือ mancozeb หรือ chlorothalonil อัตราผสม ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๓) hexaconazole (๕% a.i.) อัตราผสม ๓๐ - ๔๐ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๔) propiconazole (๒๕% a.i.) อัตราผสม ๑๐ - ๑๕ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

แหล่งที่มา : สถาบันวิจัยยาง การยางแห่งประเทศไทย และสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร

ภาพ : ศูนย์วิทยบริการเพื่อส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร

และจากเว็บไซต์ https://www.kubotasolutions.com/knowledge/rubber_tree/detail/๗๔๔

เรียบเรียง : กลุ่มส่งเสริมการวินิจฉัยศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

รวบรวมโดย : นายธราทิพย์ ปาวะระ นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๖ จังหวัดเชียงใหม่
กรมส่งเสริมการเกษตร โทรศัพท์ ๐ ๕๓๙๐ ๘๖๕๐